

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutóbbi évszám árban közlik.

Halottak napján.

Halottak napján emlékezzünk Zemplénum megyénk nagy halottairól. Gyujtsuk még nekik az emlékezett mécsét: hátha tisztá lángja visszaidézi elköltözött nemes szellemüket, legalább kis időre, legalább pillanatokra.

Sok nagy halottunk van, megkönnyezni való, visszaszítani való halottunk. Jussanak eszünkbe emlékezzünk rájuk.

Híszén csak nem is olyan régen még itt éltek köztünk, meg-nemesítve a levegőt, meg-nemesítve az emberek lelkét. Sokan vannak még az élők között, akik látták ismerték, őket, akik rajongtak értük, s parancsaikat követve nagyok és nemesek lettek.

Igen, nagy és nemes volt Zemplénum megye, míg itt éltek benne ezek a halottak. Fény és dicsőség övezte akkor ezt a megyét. De jött a sötétség, s egyre komorabban terjesztette ki gonosz szárnyait Zemplén felett. És egymásután hagyták itt ezt a megyét a világhosszág terjesztői, egymásután lettek néma halottakká, kisértő árnyakká.

Meghalt a szabadságszeretet, az elvűség, a nemzeti önértzet, az eszményi lelkesedés, az önzetlen hazafiság. Elmultak, mint az álom, alig is hisszük már, hogy éltek valaha ezen a szent földön. El vannak hantolva azokba a sírokba, amelyek egymásután fogadták magukba egy nemes, nagy korszak kidőlt alakját.

Jött az új nemzedék, s annak sivar önzése, sötét kufár lelke nagyon is fagyos talaj volt ezeknek a fényhez, nap sugarhoz szokott virágoknak. Elhaltak mind lassu, fájó sorvadással, s a parlagon maradt földre sötétezen nehezedeit egy cinikus, önző klikkuralom áttokkal teljes hatalma.

Gyujtsunk egy-egy tiszta mécsét ezeknek a nagy halottainknak, és bizzunk a feltámadásban.

Az új helyi polgárság nagyszerű ébredése azt hirdeli nekünk, hogy az a feltámadás nincs is már olyan messze.

B. B.

Igazságok.*)

Sátorlajuhely, nov. 1.

Irta: Dr. Székely Aibert.

A nyilvánosság terén működő minden ember nyilvános kritikának van kitéve. Aki nem akarja, hogy cselekedeteit, tetteit az embertársak megbírálják az vonuljon vissza a közélet teréről, dolgozzon egyedül önmagáért, családjáért, gyűjtsön vagyont halomszámba s legyen boldog a maga módja szerint. Soha sem fogja őt háborgatni embertársának, a társadalomnak a haza polgárainak a felajdulása, nyugodtan fogja ledarálni napjait, lesz búsásan enni és inni valója egész életén át, nem lesz talán egyetlen egy ellensége sem soha, kívül küzdenie fog kellni a nemes elvek harcaiban.

*) Igen tisztelt munkatársunknak ezen nagybeszű közéleti írással a bodrogközi választást illető polemikát ezennel befejezzük.

Elhagyja hazáját, más hazába megy. Gondolni se jó rá, mert megöl a szegény!

Háborogtok rája, esapok híhót. S békével huzzátok az osztrákok jármát.

„Nagy hatalom vagyunk!” erre így feleltek. Önérdek hajhászó gyáva szolgalelkek

Nagy hatalom vagy te? Járom alatt Nem pirul az orcad? Nem szégyelled magad? Megesufolták neved, zászlóid össze tépték.

Magyarfaló népek kárörömmel nézték. Hol van a megtorlás? eltűnt a szegényt.

Hol rútul gyalázták, ami tiszta és szent. Jaj, ha most az égből Árpád viszatérne,

Talán egy fél világ lakolna meg érte! Ide nagy hatalom, oda nagy hatalom! Hatalmas volnál te még ma is magyarom!

Kezedben az eszköz, fenn lobog a zászló, Rajta függetlenség, szabadság a jelszó!

Akiben azonban emberszeretet lakozik s aki hazaszeretetét fölül helyezi minden földi boldogságon, az bünt követ el, ha nem működik közre a társadalom minden terén a közjó előmozdítása, s az elmék felvilágosítása érdekében. De éppen ezért nem szabad rossz néven vennie azután, ha tárgyalás jóakarattal s nem személyes élel megkritizálják működését.

Végzetlenül öröndtem azon a három közleményen, mely az én nyílt levelemet követte, mert eszméket vetett felszínre, kritikát gyakorolt felettem és minden oldalról megvilágosítani s tisztázni igyekezett az eszméket.

Befejezésül ezen tiszteletreméltó cikkeken elmélkedem s szintén igyekszem, jogos kritikát gyakorolni a tárgyilagosság határára belül.

Az én álláspontom is az, hogy a megtörtént politikai harcok után, lettek legyen azok bármilyen elkeseredettek is, tegyük a kardot hüvelybe, dolgozzunk békésen politikai elveinkért, igyekezzük felvilágosítani, oktatni a népet s megnyerni a függetlenségi eszméknek s meggyőzni polgártársainkat arról, hogy Magyarország évszázados nyomora, rabszolgasága az Ausztriával való kapcsolatban rejlik.

Első sorban önmagukat kell vádolnom. A függetlenségi párt nem teljesítette e ügyében kötelességét. Be kell látnunk s be kell már egyszer ösmernünk saját hibánkat is, csak akkor okulhatunk a multakon, s csak úgy lehet biztató a jövő. Pártunk lanyhasága,

Éz alá sorakozz édes magyar népem. A kinek magyar szív dobog a keblében,

Mutassuk meg egyszer az egész világnak, Hogy a magyar hiva a szent szabadságnak!

Szabadnak születünk, nem tűrjük a láncot.

Dudáljon az osztrák, nem járjuk a táncot.

Nehagyjuk néptünket idegenbe menni, Ne hagyjuk a jussunk, meg kell annak lenni!

Rázzuk le nyakunkról az osztrákok jármát.

S boldog lesz ez ország, nem találjuk pártját.

Legyen a mi elvünk tiszta hazafiság, Éljen a negyvennyolcz, éljen a szabadság.

Kóy Sándor.

Jelenet a lengyel forradalomból.

Mint vesztet sárkányhad rohan a vihar, üvöltve, pusztítva mindenfelé. A szabadult orkán végtől végig seprí az avart, sárga felhők kavarva fel annak fővénvét. A fák recesegnek, egy-egy gyökerestül kidől, míg szomszédai mintegy okulva rajta, meghatják derekukat. A szél-

az agilitás, az önbizalom hiánya miatt veszett el egész Zemplénum megye. Ha kellő mértékben szervezedünk, ha megalakítjuk a központi bizottságot legalább egy évvel a választás előtt és minden kerületben a vidéki központi bizottságokat, melyek aztán a maguk hatáskörében közösenként működnek és megcsinálják bizalmi férfikkal az albizottságokat s az összekötötést a központtal állandóan betartják, akkor Zemplénum megye ma legalább 4 függetlenségi képviselőt küldött volna az ország-házba. Hiába hirdetik még most is makacsul, amit sajnos pár héttel a választás előtt elhittünk, hogy Zemplénum megyében nincs talaja a függetlenségi eszméknek. Igenis van, éppen olyan erős itt a talaj mint a magyar alföldön, csak hogy nem volt évtizedek óta, aki a talajt megmunkálja, a szabadság virágait ápolja, gondozza. Először mi hagytuk elhervadni a szabadság vérvirágait, aztán letarolta azt a basáskodó, nemtelen fegyverekkel küzdő hatalom s látván, hogy nincs gondozó kéz, nincs kertésze a szabadság kertjének, bitangolt benne mindenki akinek jól esett, összetaposták, meggurultak még a szabadság földjét is, nem hagytak benne, csak egynehány gyökeret.

Ezek a gyökerek az anyaföld méhébe voltak elrejtve, tehát ártatlanok voltak s azt hitték, hogy nincs több életérő bennök. Néhányan kezdtük öntözni, gondozni, de későn s így a szabadság virá-

vész pedig vágat tovább, míg keskeny hegyüregek és szűk torkolatokhoz érve megszorul, itt aztán jajgatva sir, üvöltöz, toporzékol. — Minél jobban igyekszik menekülni, annál nagyobb kínban van, oly iszonyatos a megszorult szőlővész sikongatását hallgatni. Kéim a szabadban mi sem gátolja őt, megeresztett kantár és lobogó serénynyel vágat tombolva lován.

Ilyen időben ember és állat meghuzza magát, de nem a lengyel fölkelők egy maroknyi cirkáló esapatja, mely a dühöngő elemmel küzdve halad a sikon előre.

A csapat élén halvány arcú, alig tizenhat éves ifju lovagol, a többiek hódolattal függesztik rá tekintetüket.

— Vesztett idő ez — szól az ifju, haragosan összevonva szelíd kifejezésű szemöldökét. Ember és állat kifárad az uton. Meggyűlöne a bajunk, ha az orosz előőrskök megsejtenék jöttünket.

— Nyugodt lehet kapitány ur — választol egy a csapatból — ha csak ördögökkel nem állanak szövetségben, sejtelnük sem lehet jövetelünkről.

— Meglátjuk. Hanem mit gondolsz, elérjük-e reggelig az erdő

TÁRCA.

A »nagy hatalom«

Ide nagy hatalom, oda nagy hatalom. Hatalmas voltál te magad is, magyarom,

Fölleben előttem dicső multad képe: Nem parancsolt neked Európa népe. Vészben és viharban keményen megálltál,

A kenyér mezején. Nándorfehérvár-nál. Kiterjedt messzire hazádnak határa, Reszketett előtted Bécsnek büszke vára.

Dicsőség volt neved, híred minden téren. Ha rája gondolok fellángol a vérem. Tejjel-mézszel folyó boldog volt ez ország.

Magyar volt itt az úr nem parancsolt osztrák.

Tudom, jól tudjátok, minék is keressem.

Hogy mindent leirjak, hosszú lenne versem.

Ma is van bősséggel aranyod, ezüstöd, Drága kincseiddel megtelik az üstöd.

De miből amnyi sok jut az idegennek, Fiad kenyeréért idegenbe mennek.

gának nem volt ideje teljesen kifejlődni, kifakadni. De már láttuk reményteljesen biztató zöldülő leveleit, már éreztük bódító illatát, vajha e nemes vármegye polgárai nem felejtették azt el soha s ebből merítenék lelkesedést a jövőre és segítenék visszaadni a megye nagyrésztét a függetlenségi pártnak.

Egyik kérésze volt ennek a szabadság kérésének Komjáthy is és nincs igazsága annak, aki azt írta róla, hogy ő vitte harcra az izgatást és osztálygyűlöletre szító veszedelmes fegyverének vilogtatását, s a ki ezt állítja, az nem akarja, vagy nincs bátorsága higgadtan megítélni és megírni a bodrogközi viszonyokat.

Téves, nagyon téves dolog ez, azt hinni, hogy izgatni csak tollal, vagy szónoklattal lehet, oh van az izgatásnak egy sokkal veszedelmesebb fegyvere. Csendben kihuzni egy néposztály alól a vánkost, elvonni egyik, vagy másikat népréteg, vagy felekezethez tartozók elől a megjelölés lehetőségét. Az éhség, a felekezeti gyűlölet, a vallási türelmetlenség okkal gyilkolóbb izgatószer, mint a toll szó és kard!

Sennyey István báró nem szorult a mi csekélységünkre, hogy őt megvédelmezzük, való, hogy az ő kifogástalan jelleme képtelen arra, hogy embertársának ártalmára legyen, nem is lehet s nem is volt arról szó.

Azt sem állítjuk, hogy gróf Mailáth József ez a nagytudomány, nagymiveltésű dús gazdag okos főúr célozta azt, hogy aicsónymiveltésű, szegény sorsban lévő és más akár reformtus, akár zsidó vallású polgártársainak ártson, de szerény ízetünk szerint tulbuzgó és sok jóakarattal telt működése ellubázott és végeredményben a jelen alakban téves és nem viheto keresztül az, amit az ő nemes lelke contemplál, hanem, ha téves is ez a nézet, de mégis azt a látszatot kelti, hogy a nemeslelkű főúr csak az ő saját felekezetehez tartozó polgártársai jövőjét óhajtának boldognak látni, de a reformatus

és zsidó polgártársak, mint szintén jó magyar állampolgárok jövőjével keveset törődik.

Minden kétséget kizár, hogy Mailáth gróf végső intentiója is csak egy lehet, a haza minden polgárát s így az által az egész magyar hazát boldogítani, a népet gazdaságosabb életre szoktatni és oly önértetessé és függetlenné tenni, hogy ne szoruljanak külső támogatásra, hanem közös erőgyűjtéssel arra az öntudatra ébreszteni, hogy egyik a másikat egymással szövetezve támogassa, gyámolítsa. Sebből bal-bal szövetezettek csinálni, ajtóstul berohanni ezen nagy és szép eszme tárházába óriási hiba. Nem vagyunk mi Anglia, de még Németország sem, hol a talaj kellőleg el van már készülve, hol a nép fegyelmezzve, iskolázva van, a nemzeti öntudat bímulatra méltóan kifejldve, mert ott a magas arisztokratia a néppel együtt éreztve s gondolkozva évezedeken keresztül dolgoztak azon, hogy az ország legkisebb falujában is legyen — nem szövetezve, — hanem nemzeti nyelvű népiskola és nemzeti érzelmeiket tápláló papok és tanítók!

A mi népünket tanítani, nevelni kell, hogy ne történnék az meg, hogy a magyar paraszt gondatlanul vegyen nyakra-főre pénzért és hitelre kávé, cukrot, theát, rumot, kávé és thea csészéket s amiről eddig alig álmodott arra megszoktatják a szövetezeti intézők, csak hogy mentül nagyobb forgalmat csináljanak, úgy hogy egyszerre felszaporodik a szegény paraszt adóssága s kénytelen itt vagyni pár évre a hazát, hogy Amerikában megszerezze azt, a mivel itthon tartozik.

Saját füleimmel hallottam, hogy azt mondta az eladósodott paraszt, hogy okos emberek is azok az urak, azért csinálták a szövetezettek, hogy mi eladósodjunk földjeinket elárverezzék s ők nagy birtokaikat kikerekítve árverésen megvegyék.

A hol még a köznép a műveltség ilyen alacsony fokán áll, hogy ilyen veszedelmes tanukat hirdet,

beszál a kozákok tulnyomó erejével. — A küzdelem a biztos halál elkerülésével folyik, a fiatal tiszt körül egyre jobban fogynak a bátor lengyelek. A földön vegyesen fekszik lengyel és orosz, meg ott is benn, elnyomorodva folytatják a harcot.

— Megálljatok — kiált most az ezredes, itt van a fiatal harezos, a kit keresünk. A minőnek előttünk, lefestették, egészen olyan az areza, termete. Ugy-e, te vagy a lázadó Vielopolszky, ne tagadd. Mi a felsőges cár szolgálai vagyunk, egyenesen a te elfogatásodra küldve ki. Azért csak add meg magad, ellenünk úgy sem tehetsz semmit.

— Hogy Vielopolszky vagyok, az való, — felel az ifju, véres kardját villogtatva, de abból még nem következik, hogy megadjam magam. Neked a fejem kellene, nyomorult szolgál, azt még magam is használhatom egy ideig, hanem ha a kardom éle kellene, abból kaphatsz eleget, jer!

— Rajta katonák — kiált harsány hangon az ezredes. Szép jutalom áll előttetek. Tízszerez számban vagytok, könnyű a diadal. Ne féljete.

oda először iskolákat kell építeni s abban egy emberöltőig jó magyar honpolgárokat kell nevelni, hogy szívük fogékonyvá tétessék s lelkük perspektívája megnyíljen a nagyobb szerű eszmék propagálására. A jó szövetezeti eszmék templomának előcsarnoka az igaz magyar nemzeti iskola, de a melyben nem ültetik külön a katolikus gyermekeket az első 3 padba s az utána következők közötté külön a reformátusokat s az utolsóba külön a zsidókat, hanem már ott művelik a lelkeket az ember és testvéri szeretetre, lángoló hőnszerelemre, szent egyenlőségre és egyetértésre.

Nem titok előttünk a nemes gróf befolyásának is a közreműködése, hogy a királyi trónbeszédbe belekerült a szövetezettek hathatósabb támogatása.

Pedig milyen óriási hiba az, ha az eddigi uton akaratunkovább haladni még hathatósabban, nálunk ahol nincs kisipar, nincs nagyipar, nincs gyári ipar.

Istenem, milyen szívesen látná a magyar, ha a gazdag, milliókkal bíró főurak szövetezének egymással, nagyipari vállalatok előállítására, hogy azt a bőven termelt nyersanyagot melyet ez a mi jó földünk szolgáltat itthon feldolgozathassuk Mennyi tónyelvű magyar, mennyi zsidóvallású magyar és mennyi tősgyökeres magyar ember maradni itt, dolgozni nem sietve idegen, országba, idegen világba!

Nov. 1.

A petició. Amit oly türelmetlenül vártak, ami után annyiszor kéredezősködtek, amit annyira sürgettek az Ujhelyi választó kerület függetlenségi érzelmű polgárai, végre megtörtént, az Ujhelyben megválasztott képviselő Dókus Ernő mandátumának megsemmisítése iránti kérvény október hó 30-án, tehát kellő időben beadott a Kuriához.

A négy nagy nyomtatott ivre terjedő kérvény részletesen leírja mily uton módon s minő eszközökkel érte el a kormányt azt a di-eső, azt a nagyszerű (?) győzelmet, melyhez foghatóval aligha dicselkedhetik más megválasztott képviselő és ol cifra adathalmaz tartalmaz, hogy — a mint több képviselő megjegyezte, — ha annak a

Hanem a diadal nem volt olyan könnyű, mint az ezredes jósola.

A fiatal tiszt egy sziklafalhoz vonván magát csak előlről volt megtámadható, itt pedig mint a tüzes vilám, úgy villogott a kezében a kard. Két kozák dárdáját mint a nádat szelte ketté. Egy nagyon közel találva lépni hozzá, kapott a fejére olyan esapást, hogy elfeküdt fölé és majd csak a trombitás angyal szavára nyitja ki a szemét.

A sikertelen küzdelem dühbe hozta a kozákokat, közelebb tódultak az ifjúhoz, ki mint egy hadisten úgy állott előttük s fényes kardja megnyitá az elsőnek mellét szíve fölött, az is holtan rogyott le a földre.

E pillanatban azonban dárdányél furódott nyakszirtjébe s az izmos kozák dárdájánál fogva kiemelte nyergéből az ifjut és a földre sújtá. Diadalordiva rohanták meg a kozákok martalékjukat s néhány perc múlva a hős ifju megszűnt az élők közt lenni.

A kozákok temetetlen hagyták az elesett lengyeleket holt testeit, martalékul a vérengző vadaknak. Az oroszokat pedig eltakarították.

tizedrésze is valónak bizonyul, okvetlen megsemmisítik a választást. Már pedig azoknak nemesek a tizedrésze, hanem az összes teljes egészében bizonyítást fog nyerni.

Magán a Kurián halottuk, hogy oly tartalmas petició, mint ez, még egy sem érkezett a Kuriához. A kérvény további sorsa felől időnként hirt fogunk adni. Addig is reméljük — hisz joggal remélhetjük — a legjobbat.

•Hivatásos• ujságírók.

Csodálatos az a naivság, hogy egyik másik ujságírócska milyen együgyűnek véli az olvasóközönséget, és milyen nagy okosnak névtelen csöpp maga-magát. Az ő szemében jámbor kérődző állat a közönség, akinek akármiféle galagonyát be lehet adni, még a „hivatásos ujságíró“ komikus determinológiáját is.

Nem „egy“ személyről beszélnek, sajnos, igen sokan vannak szegény hazánkban olyan ujságírók, akikre ráül a „hivatásos ujságíró“ elnevezés abban az értelemben, amely értelemben ezt az elnevezést az itt csak most lefolyt hírlapi polemikában egyik ujságíró az ő — hogy ugy mondjuk — elváltoztatásának igazolására felhasználni kívánta.

Sokkal fontosabbnak tartom ezt a kérdést, sem hogy szükségesnek névelném, velem hosszabbban foglalkozni. És abban a meggyőződésben élek, hogy méltán fordulna el a lap-tól is a nagy közönség bizalma, ha nem tudná felőlünk, hogy a leghatározottabban kárhoztatunk és nevetégesnek tartunk minden olyan véleményét, mely a „hivatásos ujságíró“ elnevezést a fentebb jelzett értelemben tartja jogosultnak, még ha olyan potentaté volna is ez a vélemény, aki előtt egész hadsereg más eszével gondolkozó tökfűlk esik is hasra.

Tisztazzuk csak egy kicsit az eszméket. „Ujságíró“ magában véve tág fogalom. Ujságíró az, aki időszakonként megjelenő folyóiratokba rendszerint dolgozik. De hogy a „hivatásos“ ujságíró fogalmát meghatározhatassuk, már meg kell különböztetnünk a különféle ujságírókat, mert egyiknél egy, másiknál más motívum adja meg a „hivatásosság“ jellegét.

A különféle ujságírók megkülönböztetését csakis a cél szerint eszközölhetjük, melynek szolgálmi kívánunk. A ki pl. gyermekmeséket ír a Pósa bácsi lapjába, vagy tárcákat már akár a „Sáraljarúti híradóba“, akár a „Budapesti Hírlap“ba, vagy aki szépirodalmi lapot szerkeszt, szóval aki pusztán gyönyörködtetni akarja az olvasót, egész más tekintet alá esik, mint aki politikával foglalkozik, a kinek tehát célja az országélet alkalma és tehetősége szerinti kisebb vagy nagyobb mérvben irányítani s ez ismét egész más, mint a ki csak a társadalomra kíván hatni, csak azt kívánja irányítani, mit sem foglalkozván politikával. Distinguálnunk kell tehát, midőn a „hivatásos ujságíró“ fogalmát meg akarjuk állapítani, szépirodalmi társadalmi vagy politikai ujságíróval van-e dolgunk.

Szépirodalmi ujságírók közt, kiknek célja csupán gyönyörködtetni „hivatásos“nak tekinthető mindenki, aki e célt elérni képes, aki szépen írni tud. Szerény véleményem szerint azonban a szépirodalmi ujságíró tulajdonképen nem is ujságíró, hiszen a szépirodalmi cikk nem ujság, nem aktuális dolog. A szépirodalmi ujságíró dolgozhat ma ebbe a lapba holnap amabba, ma írhat Pityinek holnap Palkónak, egyszer kesergethet a könnyezésig, máskor kacaghatat a megszakadásig, mindég betartotta hivatását: gyönyörködtetni akart.

Társadalmi, de különösen politikai írónak azonban más a hivatása. — Előbbinek, ha nem pusztá hírharang szerepét akarja betölteni, foglalkozni

tulso részét? A szél miatt nehezen haladhatunk.

— En ismerem a tájat kapitány ur. Az erdő széle nincs nagyon messze már, de ha sötétben érnék ki belőle ráink, nézve sokkal biztossabb.

Az ifju tiszt nem felel. Látszik arcaán, hogy borus eszmékkel tépelődik.

— Csak az erdei lakhoz érhesünk el, hogy ősz apámat és nővéremet magunkkal hozhassuk. A tudat, hogy szerettem biztonságban vannak, kétszeres erőt fog kölcsönözni karjainknak.

Halkkal, biztosan halad előre a kis csapat. Már ényészik az éj sötét palástja. Virradni kezd, s a szél zugásába paripák prüszkölése, lépések tompá moraja vegyül.

E pillanatban keskeny utra jönnek, melynek egyik szélét sudár fák szegélyezik, másik szélén meredek mélység ásit feléjük.

Az ut közepén hirtelen egy kozák csapat bukkan fel előttük, élükön a csillogó fegyverzetű ezredes lépet.

— Mellém legények, — kiált az ifju s a másik pillanatban a fölkelők kis csapatja már vekmerőn szem-

kell a társadalmi élet kérdéseivel s kiválasztván véleménye szerint jót, hasznosat és nemest. olvasóközönységét ezekre oktatni, buzdítani ezek felé irányítani van hivatva. Aki ennek megfelelni tud, az a hivatásos társadalmi újságíró.

Már a társadalmi újságíróknak is sok ismeretre, széles látókörre van szüksége, annál inkább a politikai újságíróknak. Ennek az országlás művészetében is jártasnak kell lennie, s oly tág és sokoldalú ismeretkörrel bírnia, a minőt talán egyetlen foglalkozás sem igényel. Hisz az egész ország vezetésének bírálatára, a politikai események ismertetésére olvasóközönysége politikai működésének irányítására van hivatva. Feladata, hogy kiválasztván a véleménye szerint helyes politikai elveket, azok szellemében nevelje közönységét és a kitzított irányban vezesse azt a köz javára. A ki ennek szentelte életét, aki ezt a szent bivatást betölti, az az én szerény, de legalább megindokolt véleményem szerint, — a „hivatásos“ politikai újságíró.

Ezekben feltűnik mi az újságíró hivatását valójában, ezen célok elérésére való törekvésben nem pedig magában az újságírás tényében, a mely csak eszköz a cél elérésére, de maga nem cél.

Az ellenvélemény abban téved, hogy magát az eszközt tekinti hivatásnak, nem is gondolván az eszközön túli célra és aképp definiál, hogy hivatásos újságíró az, aki általában újság szerkesztéséhez, újságcikkek megírásához ért. Pedig a közönység nem csak újságcikket akar, ma ílyet, holnap olyat, akármilyet, hanem akar abból tanulságot, az igazságot, a helyes irány megismerését.

De vajon téved-e az ellenvélemény? Dehogya. Sokkal több esze van. Nem téved, hanem tudva állít olyat, aminék a badarságáról maga is meg van győződve. Hanem abban téved az ellenvélemény, mikor a közönységet olyan Hűfőjű Jankónak hiszi, hogy még ilyen gombákat is be lehet vele vetetni. Sőt talán ezt sem hiszi, hanem azért ír ilyesmit, mert hát édes Istenem, valamivel csak ki kell vágni magát az embernek, ha már csávába került, s aki már másképp nem tudja, hát így próbálja.

Külömben véleményem szerint nem volt helyesen választva ez a kísérlet a maga menetegetésnek. — Ha újságíró valamely politikai lapról más irányú politikai laphoz megy át, ha az eddigitől egészen ellenkező szellemben kezd írni ha jónak hirdeti, amit előbb kárhoztatott, ha elítélendőnek vallja, amit eddig követendő példának állított olvasói elé, s ezért megtámadtatik ám álljon elő a mea culpa-val, üssön a mollére és mondja: „tévedtem, helytelen uton jártam eddig, ez az igaz, ez a helyes amit most beszélek, erre a meggyőződésre jutottam, egy hónap, egy hét vagy talán egy nap alatt.“ Talán akadna egy-kettő, aki binne a legnagyobb önzésből ily gyors átalakulásában, s a külszínnek félig meddig elég volna téve.

De azt akarni bebeszélni valakinek, hogy az az igazi, az a hivatásos újságíró, aki így cselekszik, hogy nem az a fődolog, hogy mit minő szellemben ír, hanem hogy ő az, a aki ír, — az már non plus ultrája a naivságnak. Legalább azt tenné ilyenkor hozzá: „Uraim, gondoljatok felőlem akármít, nekem annak a részére kell írnom, aki megfizet, mert én ebből élek.“ Csakhogy arra meg azt felelhetné a közönység: „Mi pedig nem azért fizetünk elő a lapra, hogy neked legyen miből élned, hanem mert okos és becsületes ember szavából igazságot akarunk hallani és okulást nyerni!“

Egy munkatárs.

A „meglőtt“ kormánypárti kortes

A „Zempléni Újság“ igazságszeretét és pártatlanságát élénken

jellemzi az alábbi helyreigazítás, melyet ősz alispánunk küldött be hozzánk. Vakmerően fogták rá pártunkra, hogy erőszakoskodtunk, anarhikus olveket hirdettünk, ettettünk, itatunk, de ez mind kevés volt a t. kormánypártnak, még egy kis gyilkosságot, vagy gyilkossági kísérletet is ránk szerettek volna kenni.

Választás napján az egész várost azzal lárμάzta tele a kormánypárt, hogy a függetlenségi pártiak egy kormánypárti kortes karját állították, egy kocisít pedig megszurttak. A kormánypárti Dókus-párt és az ezzel egyesült városi klikk hivatalos közlönye nyilvánosságra is hozta és mint valóságot közölte ezt a hirt.

Minden függetlenségi párti ember tisztában volt azzal, hogy ez a hirszenen szedett hazugság s célzata a függetlenségi párt tiszta, lelkes és nemes harcának a befekettítése.

Hogy valóban ez volt a célja a „Z. U.“-nak kitűnik alábbi közleményéből, hogy tisztos, illetékes helyről jött hivatalos cáfolat dacára nem közölte a helyreigazítást.

Hálával tartozunk ősz alispánunknak, hogy rögtön elrendelte a szigorú vizsgálatot s alábbi nyilatkozatával dokumentálta azt, hogy a pártunkra szórt rágalmak valótlanok s a „Z. U.“ igazságszeretében is a pártokon felül áll.

Íme itt a közlemény:

Sátoraljai hely, 1901. Őszhő 20-én.

Közvetlenül a f. hó 2-án tartott képviselő választás után olvasván a „Zempléni Újság“-ban a függetlenségi párt hívei ellen emelt azon vádat, hogy Czékén egy Dókus-párti kortesnek karját állították. Kiszűrt pedig egy kocisít karját meg szűrták: kötelességemnek tartám ez iránt a vizsgálatot azonnal elrendelni. Ezt Horváth István szolgabíró teljesítette.

Eredményét megírtam és elküldtem a „Zempléni Újság“-nak, szíveséget vélvén annak tenni az által, hogy közleményét inkább maga igazíthassa helyre, mintsem hogy a másik oldalról cáfolatot kapjon. Figyelmemet azonban figyelemre nem méltatván: adjuk meg neki a cáfolatot.

A vizsgálat ellen kifogás alig tehető, mert a címzett szolgabíró mind a két nevezett községben nem csak az előjárókat, de számos más lakosokat is kihallgatott, s az eredmény mind a kettőben az, hogy ott *semmi ilyen dolog nem történt, senki meg nem sérült.*

Czékén azonban Schlesinger Dávid korcsmáros jelenté, hogy beszélt ottan egy Dókus-kortossal, ki magát Mauthnernek nevezte, és ő ezt a választás napján Sátoraljai helyben felkötött karral látván, kérdé, mi baja, a mire az azt felelé, hogy Borsi mellett megverték.

Ez tehát nyilván az a Dókus kortes, a kinek a »Zempléni Újság« szerint Czékén karját lötték át. De ki az a Mauthner, mi a másik neve, hol lakik? azt a cécéi korcsmáros megmondani nem tudta, s így a vizsgálatot sem folytathattam. Kértem a „Zempléni Újság“-ot, hogy e kérdésekre adjon feleletet, de hasábjain azóta ilyent nem találtam.

A vizsgálati iratok 23393. illetőleg 22659. sz. a, irattárunkban megtekinthetők.

Matolai Etele.
alispán.

Nyilatkozat.

— Visszavonhatatlanul utolsó. —

Biró Pál urnak kijelentem, hogy amiket a multkor kérdő alakban mondtam felőle, azt természetesen igenlő formában is fenntartom, s kérem, hogy a „rágalmak“ miatt indítsa meg a sajtóper.

Egyéb mondani valóm nincs.

Buza Barna.

Nyilatkozat.

A Zempléni Újság „enfant terrible“-je a szerdai számban ismét öntötte az epéjét ellenem. Ujból csak a t. közönység számára hírvil adom, hogy most is csupa valótlan, amit szemelyem és dolgain felől mesél és hogy ezért a közleményért, illetve a benne foglalt rágalmazásért újabb sajtóper indítására ügyvédemet meghatalmaztam.

Bünyádi keresetemben kijelentem, hogy Biró Pálnak a legújabb bizonyítást engedtem, azt megköveteltem, hogy állításait bebizonyítsa. De egyuttal fenntartom, és kikérem magamnak a jogot, hogy rágalmazó állításainak és kitételeinek valótlan-ságát bizonyíthassam.

Az eredmény annak idején köztudomásra került.

Addig személyile mesterkedésekkel nem fog sikerülni senkinek engem a sodromból kiho ni és eddigi ösvényemről letéríteni.

Sátoraljai hely, 1901. okt. 31.

Hémethy Bertalan.

Nyilatkozat.

A „Felső magyarországi Hírlap“ 87. számának vezércikkében „Az első áldozat“ cím alatt foglaltakra, a tiszta igazság érdekében a következőket jelentem ki:

1. Haeszkajló György, tragikus véget ért segédlelkészemet igen botrányos viselkedése miatt f. évi szept. 27-én reggeli fél 8 órakor tiltottam el egyházi funkciójától.

2. Ezen intézkedésemre vonatkozó 250. sz. jelentésem, a legsürgösebb további intézkedés kérelmével ugyane napon d. e. 9 órákor tettem póstára s küldtem fel püspökömhöz.

3. A képviselőválasztás — tudvalegyően — okt. 2-án folyt le. Ha tehát a választás és eltiltás ténye között okozati összefüggést keresünk, úgy éppen a megfordítottja áll annak a tételnek, melyet a Fm. H felállít s már két számon keresztül hirdet, és nem azért lett Haeszkajló a *lelkész* ténykedéstől eltiltva, mert a függetlenségi párt jelöltjére szavazott; hanem azért szavazott a függetlenségi párt jelöltjére, mert a ténykedéstől el volt tiltva s hogy ekként nekem, ki az itteni szabadelvűpárt szerény elnöke voltam — ha lehet — némi bosszúságot okozzon.

4. Ami az élelmezést illeti, ezt neki az eltiltás után is kifogástalanul kiadtam. Mindössze a szokásos ebédi s vacsorai bort vontam meg tőle szept. 27-től kezdve.

5. A temetés egyházi szertartásra nézve kötelességyszerűleg távirati utasítást kaptam főhatóságomtól. Válaszul kértem, hogy „mint lelki beteg eltemetendő.“

Azonnal intézkedtem a harangozás s papi aszszisztencia iránt.

6. A temetés anyagi kellekeiről való gondoskodást Karczub Viktor m. izségi lelkész ír, mint az elhunyt-nak sógora, vállalta magára. Nekem tehát abban a tekintetben semmi tenni valóm se volt.

7. A temetés napján a hullát a köztemető díszes hullaházából megkérdezésem nélkül a kántor házába hozták. Innen — mint egy nálam megjelent, de előttem teljesen ismeretlen egyénekből álló „küldöttség“ kívánta: — a templomba, vagy az iskolába vinni nem engedtem; mert a hasonló esetekben az egyház elvei szerint szigoruan kerülendő minden oly cselekmény, melyből a hívő közönység az öngyilkosság rettenetes bűnével szemben közömbösségre vagy mielőbb az öngyilkos egyén előnyös megkülönböztetésére vonhatna következtetést.

8. A temetésre — mely sajnálatomra — el nem mehettam. Hogy miért? azt dr. Buza Barna urnak — ha kívánja — bizalmasan készségelem mondom.

Az 1. és 2. pont alatt foglaltaknak valóságáról hivatalos ügyviteli naplóm, s póstakönyvem, nemkülömben

egyházmegyéim főhatóságának iktatókönyve tanuskodik. A 4-ik pont alatt mondtottakra nézve eselédességem s azok az urak, kik házamnál gyakrabban megfordulnak, bármikor ki-kérdezhetők.

Sátoraljai hely, 1901. nov. 2.

Miklóssy István
esperes lelkész.

Felelős szerkesztőnk, ki az e nyilatkozatban hivatkozott cikket írta, távol lévén, fenntartjuk neki a válaszlólás jogát.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

× **A városi költségvetés.** A város-háza hirdetési tábláján egy kis hirdetéske jelent meg melyet bizonyára igaz örömmel, fog üdvözölni minden adófizető polgár. Ah édes Istenem, hiszen egyedüli örömtünk nekünk szegény újhelyieknek, ebben a sivár életben, hogy a remekül összeállított városi költségvetésben gyönyörködhetünk és a hirdetés azt jelzi, hogy a városi költségvetés immár kész és a hivatalos órák alatt megtekinthető. Mi természetesen sem magunkat sem olvasó közönységünket nem fogjuk megfosztani attól a gyönyörűségtől, — betekintjük és megfogjuk tenni észrevételeinket a költségvetésre. Ezek az észrevételek pedig — reméljük — bizonyára a polgármester urnak fognak mérhetetlen gyönyörűséget szerezni.

HIRÉK.

— **Szerenád Lónyay Elemérré grófnénak.** Az újhelyi dalárda Lónyay Elemérré grófnénak Bodrog-Olasziban való tartózkodása alkalmából szerenádöt szándékozik adni. Az előadandó darabokból napokint tartanak próbat Vagó Gyula karmester dirigálása mellett.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Moder László kapuvári kir. adóhivatali ellenőrt Tokajba adótar nokká kinevezte. — **Gottlieb Samu** kir. helmezi kir. adótitstet az egri adóhivatalhoz adóhivatali segédde nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Gál Sándor katonai szolgálatból visszatért és a helybeli kir. adóhivatalhoz ideiglenesen beosztott m. kir. adótitstet hasonmínőségben a csikseredeai m. kir. adóhivatalhoz áthelyezte.

— **Vizsgálat Haeszkajló György öngyilkossága ügyében.** Mint halljuk, Firczak Gyula ungvári gör. kath. püspök legközelebb városunkba jön és személyesen tart vizsgálatot az öngyilkos gör. kath. káplán ügyében. Csak helyeselhetjük a buzgalmat, mert valóban szükség van rá, hogy a rendkívül felzavart kedélyek megnyugtathassanak és a kit a szerencsétlen esemény körül bűnösség vagy állásával össze nem férő viselkedés terhel elvegye büntetését.

— **Vívó és torna-klub.** Az újhelyi aranyifjuság vívó és tornaklubbot alakít. Csütörtökön este tartották meg az alakuló gyűlést, melyen az intelligens fiatalság majdnem teljes számban vett részt. az alapszabályok megalkotására szükébb körű bizottságot választottak, tagjai Hajnal Dezső mérnök, dr. Davidovics Jenő orvos, Szöllössi Sándor, gyógyszerész, Szöllösi Kornél bankhivatalnok, Bajusz Ernő joghallgató.

— **A szatropkói járásbíróság vezetője** hosszabb szabadságot nyervén, távolléte alatt Lovich Gusztáv varannói kir. járásbíró fogja a hivatalt vezetni.

— **A homonnai kórház**, mely a vármege kezelésébe ment át, mult hó 31-én vették át. Az átvételnél a jármegye nevében Matolai Etele alispán, Sulyovszky István közigazgatási bizottsági tag és Dr. Lócherer Lőrincz főorvos voltak jelen.

— **Nagy-Bári lángokban.** Egy derék magyar falu esett áldozatul a féké-

vesztett elemek dühének. Városunk magasabban fekvő részeiből esőtörtek délután hatalmas lángtenger volt látható. Nagy-Bári községe égett, s úgy látszott mintha az egész faluból nem maradna egy ház fedél alatt. A dühöngő nagy szélben alig volt lehetséges a mentési munkálatokat folytatni s csak a minden képzelmel fölülmuló erőmegfeszítésnek sikerült a falut a teljes elhamvasztástól megmenteni. 11 ház égett le az összes melléképületekkel s 15 család maradt hajléktalanul, a kiknek butoraki, házi állataik jelentékeny része is a tüzvész áldozata lett. A leégett hajléktalanok között nagy a nyomor, melynek legalább pillanattal nyihitására Barthos József járási főszolgabíró sürgőnyileg kért a belügyminiszteritől 500 koronát.

A tanítók nyugdíja. Újra feltek a tíz éves időszak, amelyen megszűnik az országos tanítói nyugdíjtörvény hatása. Miután a törvény hiányos, egy szűkebb körű bizottság tárgyalja most azt a törvénytervezetet, melyet Klauzál osztálytanácsos, a nyugdíjgyűjtek vezetője dolgozott ki. Régi vágya a magyar tanítóknak az, hogy szolgálatai idejüket, mely jelenleg 40 év, rövidítsék. De a hírek nagyon lesújtók, mert úgy látszik hiába várnak erre. Az új törvény szerint a tanítói földeket nem hasonlírti értékük, hanem kataszteri jövedelmük szerint fogják megbecsülni. Az új törvény továbbá a kántori jövedelmek egy részét is beszámítja a nyugdíjba és eltörli az iskolaköteles tanulókat 15 kr-os hozzájárulását, ellenben az az intézkedés, mely szerint a tanítók filléreiből és más iskolafenntartók pénzéből fizeti az állam a tanítók nyugdíját, fennmarad. Az állami tanítók és polgáriskolai tanárok sokszor kérték már, hogy mint eskütt tett és kinevezett alkalmazottaknak adják meg az állami tisztí nyugdíjat, sőt a polgáriskolai tanárok kimutatták, hogy az előtt így nevezték ki őket s később vesztették el jogukat. Az állam azonban — mint értesülünk — csak mintegy száz embert vállal el olyanokul, akiknek megadja a rendes állami tisztí nyugdíjat.

A savóba fült. Mihaesó Pál pa'nói 16 éves sortépszásztor a tussa ujfaluai sajtgyárban dolgozott. Munkájában valószínűleg gondatlanságból egy forró savóval tett nagy rész üstebe esett, ahol oly nagy égési sebeket kapott, miszerint eszméletlen állapotban szállították be a nagymihályi kórházba a hol a mult hó 24-én meghalt. A bíróság a hullát felboncoltatta és vizsgálatot indított az iránt, nem e terhel valakit a a szerencsétlenség körül gondatlanság.

Tífusz. Sztropkóról írja levelezőnk: Kelecsén a tífusz járványszerűleg lépett fel. A hatóság a legerősebb övintézkedéseket tette meg.

Halálos verekedés. Szacsur községben Hric András és Greg Varbol Pál nem a legjobb viszonyban álltak egymással. Mult hó 14-én Hric András vasvillával támadta meg Varbol Pált és azzal fenyegette, hogy most megöli; Varbol se vette tréfára a dolgot, hanem kiragadta a villát tüdőzöje kezéből és oly ütést mért arra, hogy az másnap ennek következtében meghalt. A tettes ellen, aki megszökött, az eljárás folyamatban van.

A törzszasztal. Budapest egyik ősmert törzszasztalán estéről-estére a legkedélyesebb módon csipkedik egymást a társaság tagjai. Floridor a sokat csudált hőszerelemes a nők kedvence, utóbbi időben feltűnően lehűngött. „Floridor szerelmes! szutogják a bankárleányok. „Az igazgató nem ad már előleget! jegyzi meg egy asztaltársa, egy másik pedig felajánlja pénztárcáját a művésznek, aki kapva-kap rajta; de azt átvéve, csak tántorgó ürességet talált benne. Így megy a heccelődés napról-napra. Floridor komor arczán sötét gondolaok mély barázdát szán-

tanak. Senki sem tudja megfejteni Floridor rossz kedvének okát. Legjobb barátai sem. A titok fátyola azonban nemsokára fellebben. Egyik barátja véletlenül látta, hogy egy délelőtti komoly ábrázattal hagyta el egy ismert bankház üzlethelyiségét. Ahá! Tehát tőzsdén játszik? Képzelt sorsjegyeket vásárolt? ... Ettől a naptól fogva nem volt nyugta és ő csak annyit mond a csipkedésekre: „Szerencsés csilagom elhagyott!“. Állandóan rosszkedvű, morozus. Gyengéden vigasztalják, de hiába. Egy este azután egy premiéren oly tüzzel játszta el a szerepét, hogy hasonló hatást még nem ért el művészetével. Barátai ünnepezték. Bankettet rendeztek tiszteletére. Folyt a pezsgő és a beszédek árja. A kedélyek hulláma magasra csapott, midőn Floridor egyik barátja a következő beszéddel üdvözölte a művészt: „Nos kedves barátunk, most már mindig jókedvű lehetsz és nyugodtan alhatsz, mert Töröknel megütötte a főnyereményt!“. És csakugyan a háttérben Török A. és Társa bankháza (Budapest, V. Váci-körút 4.) két küldötte jelent meg, kiket a művész halálából a lakomára meghívott. Most már nemcsak a művészt, hanem a szerencsés bankházat is lelkes szavakba ünnepelte a jókedvű társaság.

SZÍNHÁZ.

**** Szerdán a „Nagymamá“-ban** öröndetes haladást constatáltak. A címszerepben Pozsonyi Julia meglepte a közönséget finoman kidolgozott alakításával. Unokája, Mártha Berkányi Vanda naiva volt. Egyes esimes leány és jól öltözködik. Látszik, hogy Pesten járt iskolába. Pataki Riza (Piroska) előnyös kinézése ma is jól hatott. Csizsérné pedig mint Karolin meggyőzőtt arról, határozottan ő a társulat legintelligensebb tagja. Külön emlékezzünk meg Szelenyi S. és Dobó Tódorka alakításáról. Mindketten olyan művészes valamit produkáltak, a melyhez jelenleg szokva nem vagyunk. Egyszerűek, természetesek s mégis annyira komikusak, mindvégig, hogy a közönség minden szavok kacagva mulatott s nyílt szíven tapsokban tört ki. A darab két bonviván szerepét Örkényi Kálmán bárót (Remete) és Szerémi grófot (Gulyás) szerencsétlenül osztották ki. Gulyás amilyen jó komikus, olyan rossz bonviván. Ideges rángatózásai — folytonos grimaszja ezuttal nem volt helyén s nem segített azon, hogy nem volt a szerephez való egyénisége. Remete mint báró úgy nézett ki, mintha egy szép ünnepi napon a Kispiaezről valamelyik rőfös kereskedésből szalasztották volna oda. Annál szimpatikusabb volt Csiky, mint nyug. ezredes.

Szöőrőlökön itt először Guthy és Rákossy kacagató bohózata a „Tartalékos férj“. A francia mintára készült darab szellemes szójátékain és pikáns helyzetein jól mulatott a kis számu közönség. Kár, hogy a vezető szerep (Timár Zoltán) megint Remetének jutott. Bár hogy erőlködött csak nem tud szimpatikus lenni ebben a generében. — Gulyás — az orvos elkapott inasa — kifogástalan — szemtelen és mégis mértékletes volt. Radó (Bukovics) ügyes színész — kár hogy mindig úgy beszél, mint egy női imitátor. Csiky (Olivér) elegáns — a többiek Horváth (Brencsán) Tábori (Hólyag) s különösen Nagy (Popovka) jók voltak. A hölgyek közül Szelenyi mint feleség, mint anyós, a jobb fajtából való. Hegeyesen szerelmes pillantásai, féltékeny kitérései, majd lecsillapulása, mikor férje a csoda-gyáron elkezdett játszani, sok derült perccet szerzett. Pataki Rizus (Éva) és Csizsérné (Borotya) esimes alakokkal s játékokkal csak emelték a különben egészen sikerült előadást.

Pénteken, halottak napján, mint mindenütt itt is a „Molnár és gyermeke“ borzalmas színmű 17 felvonásban zsufolt ház előtt. A félig árhuzott gyenge darab előadásáról csak azt jegyezzük fel, hogy egy-egy felvonás négy percig tartott, miközben minden szereplő meghalt. Megelőzőleg azonban quartettben szárazan közhögt Pataki Rizus (prim) Radó Sándor (tenor) Pozsonyi J. (alt) és Szelenyi Mutter (basszus).

Még arról is értesítjük olvasókönközönségünket, hogy Garai Szerénának megint le volt engedve a haja és Pataki Rizus megint aranyos volt, mindfogva sokan kívánták. — Meg is kellett magát mutatnia többször a lámpák izzó tüze előtt.

Ma szombaton Varny oprettje a „Baránykák“ itt először,

**** Mezei Béla** szinigazgató, ki a Dobó féle színtársulat vezetését átvette, most minden áldozatot elkövet hogy e testületet teljesen roconstruálja és a S.-a.-Ujhelyi színiügylet felvirágoztassa. szerződtette ujonnan Fergely Giza soubrett primadonnát ki éveken át a pécsi nemzeti színház és a közönség dédelgetett tagja volt. Vécsei Ilonka drámai és salon hősnőt kit igen jó hír előz meg. Kovács Miksa a pozsonyi színház karvagát Ujhazy Margit táncosnót. Továbbá tárgyalásokor folytat a Merauban üdülő Ledofszky Mariskával a vidék legkiválóbb koloratur primadonájával és Polgár Károly a pozsonyi színbáz volt rendezőjével e kitiűő bonvivant színész.

NYILT-TÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott, ez uton nyilvánítom hála köszönetemet azon ujhelyi orvosoknak, kik beteg német gyógykezeltek, különösen pedig Dr. Ligeti Jozsef orvos urnak, kinek gondos és lelkiismeretes kezelésének köszönhetem első sorban, hogy szere tettem feleségem súlyos és veszedelmes betegségből felépült.

Sátoraljaiuhely, 1901 okt. 30.

Kovács István
városi rendőr.

A szerkesztőség üzenetel:

R. L. Helyben. Rövidek, de nem velősek. A mi mértékünknek nem felelnek meg. **G. M. Nagykövéd.** Nincs benne tartalom. A közhelyek csoportosítása rímekbe, pláne gyöngye rímekbe még nem vers. Gyakorolja magát a verselés technikájában a kép, hogy olvasson mind többet jeles külfölköt, aztán kísérje figyelemmel az életjelenségeket, fog akadmi tárgya is. Idővel bizonyára jobban fog irni.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Hirdetések

Szobafűtésre ajánlok

legjobb minőségű

szalon köszönet

Ugyszintén 1-ső rendű **kokszt** legolcsóbb árpan bázhhoz szállítva.

Klein Géza,
Papsor-utca.

663. V. 1901. végreh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljaiuhelyi kir. járásbíró 1901. évi Sp. I. 616/8. V. 1. 72/1 1901. V. 1. 62/1 és 281 számú végzése következtében hivatalból Julhás Jenő és Fodor Pál ügyvédek által képviselt Cziráki István spatak, Nagy Ignác mikolcei és Sajtuhelyi Lukácsné Jávra Kántor Mihály sárospataki lakos ellen 250 kor. 133 kor. 66 fl. és 35 kor. 85 fl. s jár. erejéig 1901 évi márczius hó 22. június 8 és július 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 2508 kor. becsült következő ingóságok u. m. telén, ökrök, aratógép, házbutorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásbíró 1901. évi V. 321/2 számú végzése folytán 488 kor. 60 fl. tőkötvetelés, ennek 1901. augusztus 26-tól járó 6 százaléka kamatai egyharmad százaléka váltódíj és eddig összesen 97 kor. 26 fl.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Erdő-Bényón Szűcs Gyula lakásán leendő eszközésére 1901. évi nov. hó 5-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében köszpénzfizetés mellett a legelőbb ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Tokajban, 1901-ik évi október hó 13-ik napján.

Faragó József

kir. bírósági végrehajtó.

1041. és 1533 V. 1901. végreh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sajuhelyi kir. járásbíró 1901. évi Sp. I. 616/8. V. 1. 72/1 1901. V. 1. 62/1 és 281 számú végzése következtében hivatalból Julhás Jenő és Fodor Pál ügyvédek által képviselt Cziráki István spatak, Nagy Ignác mikolcei és Sajtuhelyi Lukácsné Jávra Kántor Mihály sárospataki lakos ellen 250 kor. 133 kor. 66 fl. és 35 kor. 85 fl. s jár. erejéig 1901 évi márczius hó 22. június 8 és július 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 2508 kor. becsült következő ingóságok u. m. telén, ökrök, aratógép, házbutorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sajuhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. 1. 28/6. és 288/2 számú végzése folytán 650 kor. tőkötvetelés, ennek esedékeseké vált 6 és 6 százaléka kamatai egyharmad százaléka váltó díj és eddig összesen 394 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sárospatak alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi november hó 15-ik (tizenötödik) napjának délután 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében köszpénzfizetés mellett a legelőbb ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Sátoraljaiuhely, 1901-ik évi okt. hó 19. napján.

Tomassóvszky,

kir. bírósági végrehajtó.

542. V. 1901 végreh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Király-helmezi kir. járásbíró 1899. évi V. 88-1. számú végzése következtében Dr. Fuchs Emil király-helmezi ügyvéd által képviselt Fülis Ferdinánd végrehajtási tömegé avára Ölbey János N.-rozvági lakos ellen 1000 Korona s jár. erejéig 1899. évi november hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján után le és felül foglalt és 2040 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, sertések, szén és löszorszámok azon hozzáadással, ha azok a f. évi nov. 4-re más végrehajtó javára tüzött árverésen el nem adatnának, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a k.-helmezi kir. járásbíró 1901. évi V. 103-2. számú végzése folytán hátr. 600 kor. tőkötvetelés, ennek 1901. évi január hó 1. napjától járó 6 százaléka kamatai N.-Rozvagy községében alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi november hó 13. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében köszpénzfizetés mellett, a legelőbb ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Király-Helmez 1901. évi október hó 17 napján.

Szabó Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

Czinner testvérek

Budapesti férfi szabó cégé
beltagja

Czinner Jzidor Sátoraljaiuhely

Főtér 9 Éva-ház

Bokros János

ajánlja a n. é. közönség szíves pártfogásába

„Va dászkiürt“

szállodáját és vendéglőjét.

A legtisztább és kényelmes szobák. Kitünő magyaros konyha. A legjobb urasági pincékből vett borok.

Naponta fris csapolás a legjobbnak elismert kőbányai udvari sörből.

Színház után frissen készült ételek.

Gyors és előzékeny kiszolgálás.

Kiváló tisztelettel:

BOKROS JÁNOS,

a „Va dászkiürt“ szálloda és vendéglő bérleje.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái.

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és széküldési raktár

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható: Sátoraljaújhelyen: Kádár Gyula, Kincsesy Péter, Widder Gyula gyógyszerárakban.
Homonnán: Szekerák Aladár, Polányi Dezső gyógyszerárakban.

Nagyimihályon: Tolvay Imre gyógyszerárában.
Sárospatakon: Horváth Mátyás, Széchi Géza gyógyszerárakban.

Szerencsén: Özv. Bota Béláné gyógyszerárában.

Sztropkón: Duka Tivadar gyógyszerárában.

Tarcalon: Horváth Imre gyógyszerárában.

Tokajban: Meisels Ákos, Rothfuchs János gyógyszerárakban.

Mindenki csodálkozik!

hogyan vagyok képes oly **bámulatos olcsó árban** eladni, mint pl

- 1 amer. nick. rem. órát szépen vésett tokal 2 frt 45 kr.
- 1 finomabb schweizi nickel órát 3 „ 50 „
- Egy 3 fedeles nickel rem. órát (igen erős) 4 „ 80 „
- Egy 3 „ tulla rem. órát (igen finom) 5 „ 50 „
- Egy ezüst rem. óra 3 fedéllel 5 „ 80 „
- Egy finomabb rem. órát 6 „ 50 „

- Egy nagyon elegáns acézl vagy ezüst női órát 4 frt 50 krtól 6 frt 50 krtól
- 3 erős ezüst fedéllel 7 frttól 8 frt 50 krtól
- Egy nagyon finom és erős anker rem. ezüst férfi óra 8 frttól

Azonkívül mindenféle arany és ezüst ékszerárgyakat, mint pl. egy pár arany függő 1 frt 50 krtól. Egy arany gyűrű 2 frt 50 krtól és feljebb stb.

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást vállalok. — Vidéki megrendeléseket 3-szor naponta eszközölök. — A nem tetsző árúkért a pénzt azonnal visszaküldöm. Tört arany vagy ezüst tárgyakat veszek vagy beszerlek.

Zinner Vilmos.

műfóráss és ékszerész
Sátoraljaújhely, a Központi kávéház mellett.

Glück Samu

fűszerkereskedő

(Sátoraljaújhely a megyeháza mellett) ajánl jó minőségű kávé kilója 1 frt 20, igen jó minőségű 1 frt 40 kr.

Makkoltatásra

elfogad bükköscibe sertéseket a zemplén-szinnai uradalom. Ajánlattevőkkel egyezkedésre lép az uradalmi Intézőség

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben 1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZEKE.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények előzetes beosztása a következő:

Korona	Szám
600000	1
400000	1
200000	1
100000	2
90000	1
80000	1
70000	1
60000	2
40000	1
30000	3
25000	1
20000	7
15000	3
10000	31
5000	67
3000	3
2000	483
1000	763
500	1233
300	90
200	21700
170	3900
130	4000
100	50
80	3000
40	3000
összesen	50,000
nyereség	13.160,000

Kiváló szerencsése TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk 5t és fél millió K-nál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyereseménnyel sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők: egy nyolcad frt .75 vagyis 1.50 kor. egy negyed .150 „ 3. — „ egy fél .3. — „ 6. — „ egy egész .6. — „ 12. — „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk tekintettel arra, hogy a nyereseményhúzások már november hó 21. és 22-én lesznek, azonnal de legkésőbb

7. é. november hó 21-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tarsa

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

1. V. Váci-körút 4/a.
2. Múzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevel levágandó. Török A. és Tarsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni. utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Az összeget kor. postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Az 1895. évi caira s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, eszú, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és eszú-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÈME szeplő, májfolt, mitesser s az arcz és kéz bőr minden nemű tisztatlanságai ellen. Főúri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-nek üdösséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s erme színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghús épségben tartására. A száját dezinficziálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

SZEGFÜ SZAPPAN szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkikopás biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitünőbb minőségű hegyaljai borból készitve. Kitünő s biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes ízű foga igen szívesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer tyukszem, szemölcs és bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

Az összes bel- és külföldi különlegességek

szappanok, parfümök, pouderek és arczkenőcsök.

sebeszeli eszközök és kötszerek raktáron vannak.

Kapható coaknem az összes gyógyszerárakban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készitő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész. Sátoraljaújhely.

Főraktárak Budapestben. Török József gyógyszerárában, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár“ban, Váci-körút 17.

